

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **26 września 2012 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Bogumiła Burda
	Sędziowie:	SSA Urszula Kocyłowska (spr.) SSA Marta Pańczyk-Kujawska
	Protokolant	st.sekr.sądowy Małgorzata Leniar

po rozpoznaniu w dniu **26 września 2012 r.**

na rozprawie

sprawyz wniosku **K. C.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o emeryturę

na skutek apelacji wnioskodawcy

od wyroku **Sądu Okręgowego w Rzeszowie**

z dnia **13 kwietnia 2012 r.** sygn. akt **IV U 257/11**

oddala apelację

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. decyzją z dnia 19 stycznia 2011 roku przywołując brzmienie przepisów art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jak i § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze stwierdził brak prawa wnioskodawcy K. C. do emerytury w wieku obniżonym z uwagi na niewykazanie posiadania co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Organ rentowy odmówił uwzględnienia do stażu pracy w szczególnych warunkach, zatrudnienia wnioskodawcy w P.P. Chłodnia (...) w okresie od 1 czerwca 1972r. do 31 maja 1994 r. zaznaczając, iż wnioskodawca nie przedłożył za ten okres świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach, zaś z jego akt osobowych i płacowych nie wynika

jednoznacznie i w sposób nie budzący wątpliwości, że w okresie tym świadczył on prace w szczególnych warunkach stale

i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Powyższą decyzję zaskarżył odwołaniem skierowanym do Sądu Okręgowego w Rzeszowie K. C. podnosząc, iż pozostając w zatrudnieniu w P.P. Chłodnia (...), z wyłączeniem okresu pracy w zawodzie tokarza, wykonywał pracę w warunkach szczególnych, a to w ujemnych temperaturach i w styczności

z amoniakiem.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie przywołując argumentację, która legła u podstaw wydania zaskarżonej decyzji.

Po rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie, wyrokiem z dnia 13 kwietnia 2012 r. oddalił odwołanie wnioskodawcy.

Sąd Okręgowy podzielając opinię biegłego sądowego z zakresu organizacji

i zarządzenia przemysłem ustalił, iż K. C. (ur. (...)) w spornym okresie zatrudnienia w P.P. Chłodnia (...), początkowo do 15 stycznia 1984 r. był zatrudniony na warsztacie mechanicznym i w tym okresie wykonywał przede wszystkim prace tokarskie oraz ślusarskie. Nadto w okresie od 2 marca 1973 r.

do 15 stycznia 1984 r. pełnił funkcję brygadzysty na wydziale remontowym, co wiązało się z wykonywaniem przez niego dodatkowych obowiązków. Od 16 stycznia 1984 r. do 30 kwietnia 1990 r. pełnił funkcję mechanika wydziałowego na wydziale mącznym. Wówczas do jego obowiązków należało utrzymanie sprawności maszyn

i urządzeń linii automatycznych do produkcji spożywczej. Z kolei w okresie od 1 maja 1990 r. do 30 września 1993 r. wnioskodawca pracował jako garmazer na wydziale produkcji spożywczej. Zakład pracy wypłacał wnioskodawcy dodatek tzw. „szkodliwy”, przy czym był on wypłacany okresowo i w różnych wysokościach. Oceniając zeznania słuchanych w sprawie świadków, Sąd Okręgowy stwierdził,

iż nie dają one podstawy do ustalenia, że w dowodzonym okresie zatrudnienia wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace w szczególnych warunkach, zaznaczając iż świadkowie mają w tym zakresie jedynie fragmentaryczne wiadomości, bowiem pracowali na innych niż wnioskodawca działach. W kontekście zaś ich zeznań jak i treści dokumentów zalegających w aktach osobowych wnioskodawcy, a dalej opinii biegłego, Sąd Okręgowy nie dał wiary zeznaniom wnioskodawcy, jakoby w dowodzonym okresie zatrudnienia wykonywał on stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace w szczególnych warunkach, a to łącznie przez okres co najmniej 15 lat. Tym samym w ocenie Sądu wnioskodawca nie spełnił warunków przyznania prawa do dochodzonego świadczenia. Jako podstawę prawną wydanego orzeczenia Sąd Okręgowy wskazał art. 477¹⁴ §1 kpc.

W wywiedzionej od powyższego orzeczenia apelacji K. C. zarzucił w pierwszej kolejności, iż rozstrzygnięcie to narusza art. 233 §1 kpc stanowiący

o swobodnej ocenie dowodów, przez ustalenie na podstawie opinii biegłego, że nie wykonywał on w spornym okresie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy czynności wskazanych w wykazie A dziale X poz. 7 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze,

a to wbrew treści dokumentów i zeznaniom słuchanych w sprawie świadków potwierdzających wykonywanie przez niego takiej pracy. Zarzucił również naruszenie art. 217 §2 kpc w zw. z art. 278 §1 kpc przez oddalenie wniosku dowodowego

o przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego specjalisty z zakresu BHP na okoliczność ustalenia rzeczywistego charakteru jego pracy, a dalej naruszenie art. 184 w zw. z art. 32 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS a to, przez oddalenie wniesionego odwołania, pomimo wystąpienia przesłanek warunkujących przyznanie świadczenia.

W konkluzji apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i przyznanie prawa

do emerytury w obniżonym wieku z tytułu pracy w szczególnych warunkach od dnia złożenia wniosku o świadczenie, oraz o zasądzenie kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd pierwszej instancji.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie ustalił i zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawcy nie jest uzasadniona.

Na wstępie niniejszych rozważań należy zauważyć, iż przedmiotem postępowania jest kwestia uprawnień K. C. do świadczenia emerytalnego w obniżonym wieku z tytułu powoływania się wnioskodawcy na spełnienie przesłanek wymienionych w art. 184 i 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub

w szczególnym charakterze. Podane normy umożliwiają skuteczne ubieganie się

o emeryturę po wykazaniu stażu emerytalnego (tj. okresów składkowych i nieskładkowych) w wymiarze 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, w wieku obniżonym o pięć lat od wieku powszechnego (czyli 55 lat w przypadku kobiet i 60 lat dla mężczyzn), po wykazaniu posiadania do dnia wejścia w życie ustawy tj. do dnia

1 stycznia 1999 roku co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, jak i po spełnieniu przesłanki rozwiązania stosunku pracy przez ubezpieczonych będących pracownikami oraz pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego lub złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym za pośrednictwem ZUS na dochody budżetu państwa. Z ustaleń dokonanych przez Sąd pierwszej instancji i nie kwestionowanych przez organ rentowy wynika, że wnioskodawca posiada wymagany staż emerytalny (łącznie okresów składkowych i nieskładkowych wynoszący 32 lata, 2 miesiące i 16 dni), osiągnął wiek 60 lat życia, rozwiązał stosunek pracy oraz nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego. Jediną kwestią sporną jest to, czy wnioskodawca legitymuje się co najmniej piętnastoletnim okresem zatrudnienia w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze przypadającym przed dniem wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach

z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Przypomnieć należy, że organ rentowy nie uznał jako pracy w szczególnych warunkach dowodzonego przez wnioskodawcę okresu zatrudnienia w P.P. Chłodnie (...), od 1 czerwca 1972 r. do 31 maja 1994 r. zaznaczając w treści uzasadnienia zaskarżonej decyzji, że wnioskodawca

nie przedstawił na tę okoliczność świadectwa pracy w szczególnych warunkach,

a pozostałe dokumenty nie pozwalają na ustalenie w sposób nie budzący wątpliwości, iż rzeczywiste w czasie tego zatrudnienia wnioskodawca prace taką świadczył. Kwestionując prawidłowość zaskarżonej decyzji w postępowaniu sądowym, w takiej sytuacji, to na wnioskodawcy spoczywał ciężar wykazania, za pomocą wszelkich dostępnych środków dowodowych, iż w spornym okresie, pomimo braku świadectwa pracy w szczególnych warunkach, praca przez niego świadczona była pracą w szczególnych warunkach, o której mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U.

Nr 8, poz. 43 ze zm.). Przeprowadzone przed sądem pierwszej instancji postępowanie dowodowe w ocenie Sądu Okręgowego w Rzeszowie nie pozwalało jednak na poczynienie takiego ustalenia. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, w tym zeznania wskazanych przez wnioskodawcę świadków jak

i samego wnioskodawcy, okazał się niewystarczający dla stwierdzenia, że

w dowodzonym okresie K. C. faktycznie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu prace ujętą w wykazie A załącznika Nr 1 do wskazanego rozporządzenia. Powołując się na uznaną za miarodajną opinię biegłego do spraw organizacji i zarządzania przemysłem, który stwierdził, że wnioskodawca na żadnym stanowisku zajmowanym w spornym okresie nie wykonywał pracy kwalifikowanej jako wykonywana w szczególnych warunkach, Sąd Okręgowy uznał wniesione odwołanie za nieuzasadnione. Poczynione przez Sąd Okręgowy ustalenia faktyczne w sprawie, a dalej jej ocenę prawną tutejszy Sąd w całości podziela. Podkreślić należy, że zeznania słuchanych w sprawie świadków są zbyt ogólne, a z ich treści nie wynika do którego okresu zatrudnienia świadkowie ci się odnoszą. Świadkowie bowiem w odmienny sposób określają wykonywane przez wnioskodawcę czynności jak i miejsce w którym wnioskodawca miał świadczyć prace. Stąd też podzielić należy dokonaną przez Sąd Okręgowy ocenę tego dowodu. Niezbyt precyzyjne zeznania świadków nie mogą zaś stanowić podstawy do czynienia ustaleń wbrew dokumentacji zawartej w aktach osobowych wnioskodawcy. Podkreślić należy,

że również sam wnioskodawca wątpliwości co do spornych okoliczności też nie wyjaśnia. W treści odwołania nie precyzuje on bowiem dokładnie okresów w których faktycznie miał świadczyć pracę w szczególnych warunkach podając jedynie, iż pracę taką wykonywał w trakcie zatrudnienia w PP. Chłodnia (...) w okresie 1972 – 1993 z wyłączeniem okresów w których pracował na stanowisku tokarza. Zauważyć jednak należy, że po wyłączeniu wszystkich okresów zatrudnienia na oznaczonym stanowisku, pozostały okres pracy nie przenosi 15 lat. Nadto, podkreślić należy, że z przedłożonej dokumentacji płacowej nie wynika, aby wnioskodawca otrzymywał stały dodatek za prace w szkodliwych warunkach,

co z kolei sugeruje, iż wnioskodawca pracy kwalifikowanej przez zakład pracy jako wykonywana w warunkach szkodliwych (co nie przesądza jeszcze o tym, iż była to praca w szczególnych warunkach, bowiem pojęcia te nie są tożsame) nie wykonywał stale. Dowodzonej przez wnioskodawcę tezy nie potwierdza również okoliczność,

iż w trakcie zatrudnienia nabył on dodatkowe kwalifikacje. Ich zdobycie nie przesądza bowiem o tym, że praca przy ich wykorzystaniu była faktycznie świadczona stale

i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Reasumując przyjąć należy, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, wbrew odmiennym twierdzeniom apelującej jest wystarczający dla wyjaśnienia sprawy i został prawidłowo zinterpretowany przez Sąd Okręgowy (w szczególności dowód z opinii biegłego oraz zeznań świadków). Słusznie zatem Sąd ten przyjął,

że K. C. nie wykazał, aby w spornych okresach wykonywał stale,

i w pełnym wymiarze czasu pracy czynności wymienione w wykazie A lub B załącznika do wskazanego wyżej rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.

Z podanych przyczyn orzeczono jak w sentencji na podstawie art. 385 kpc.